

LONDONAJS AVIŅIŽIĒ

LATVIJAS
AKADĒMISKA BĪBLIOTĒKA
dib.
1524.g.

3

Nr. 1636.

18. august .

1978.

Aicinājums aizstāvēt kristiešus Baltijas valstīs

Zviedru provinces laikraksts Nyä Wermlands-Tidning ievietoja vairākus sagrautu Latvijas baznīcu uzņēmumus no Latviešu nacionālā fonda izdevuma "These Ruins accuse", aprādot, ka šādus uzņēmumus un citas Latvijas ainas vācis Laimons Niedre, kas par to apcietināts un apvainots spiegošanā. Laikraksts aprāda, ka Maskavas komunisti saimnieko Latvijā kā savās mājās, apspiež reliģisko dzīvi, ļauj baznīcām sabrukt vai pārvērs tās par poliktavām un veikaliem. Laikraksts ai-

Otrs T rvetes pilskalns

Visai populārs ir zemgaļu pilskalns T rvetē, kur pēc chronista Indriķa ziņām 13. gadsimtā valdījis šīs zemes karalis Viestarts (Vesthardus rex), kas tagad tiek pieminēts katrā Latvijas vēsturē. Šis T rvetes pilskalns atrodas turpat, tikai nedaudz 200 metrus atstatu, ir otrs pilskalns, kas tiek saukts par Klosterkalnu. Šis virsdrīz ir pilnīgi ieviesies apkārtnes iedzīvotāju valodā, un tādēļ to savā Zemgales vietu virsdrīzā sarakstā (Latvijas vietu virsdrīzā, 2. Rg 1939.g.) uzskaitījis ar prof. J. Plūmsis.

Latvijas arheologi T rvetes izrakumu laikā pētījuši arī šo Klosterkalnu. Izrādās, ka tas nekad nav bijis kuldīga mēdzemes vieta, bet pilskalns, tikai nedaudz senkiem laikiem, radies ilgi pirms liels T rvetes pils celšanas un nocietināšanas. Arheologi varēja konstatēt, ka šis senais pils pastāvusi salīdzinot neilgu laiku. Pagaidām tas apcietinājumi datējami ar apmēram 500. gadu pr. Kr. vai drusku jaunāku laiku. Tikai baltu ciltis, šinī gadījumā tie var būt zemgaļi, ienākuši šinī apgabalā jau vismaz kuldīgi 1000 gadus agrāk, tad ar T rvetes Klosterkalns ir bijis zemgaļu izveidots nocietinājums. Reiz tas ir droši liecība, ka jau toreiz notikuši naidīgi kaimiņu uzbrukumi.

St. K.

pašas dienas, tomēr mūsu sarīkumos un vienas patvēruma zemes uz otru iezīmējas atšķirības. 13. jūnijam tuvākajā svētdienā gadījās būt "kaut kur Kanadā" skaistā pilsētā. Tur, ieskaitot bērņus, it kā esot ap 1000 latviešu. Baznīcā, kas pieder tikai mūsu tautiešiem, varēja saskatīt pāri par 250 dvēseļu, daudz arī jaunu seju. Par visām lietām iepriecināja, ka latviešu draudzei tur pašai savs skanīgums, līdzsvarots koris, savā sastāvā aizpildot visu altāra telpu. To vada kādreizējā Anglijas latviešu Alma Skudra-Kārklīņa. Vispār Kanadā vai ikvietā var atrast Anglijas latviešus, kas tur iekārtojušies itin brangi un tāpēc mūs apzīmē par "nabaga brālēņiem".

Pēc dievkalpojuma visi baltieši bija aicināti pulcēties protesta demonstrācijā uz pilsētas valdes nama plašajām kāpnēm. Šogad rīkotāji bija latvieši, bet varēja manīt, ka baltiešu "tautas darbiniekiem" viņā krastā patik teikt garas runas, atgādinot saviem tautiešiem to, ko tie jau zinā. Mazte redzēja jaunatnes. Diena bija karsta, un klausītāju rindas retinājās. Vienīgi jaunais igauņu pārstāvis runāja "kanadiski". Pēc visām runām sekoja vēl t.s. "galvenais runātājs" (latvietis). Protesta sapulci personīgi sveica pilsētas galva un viens no vietējiem parlamenta locekļiem. Sanāksmes vadītāja bija kuplā tautas tērpā ģērbta latvietē. Dziedāja latviešu vīru koris: diriģents atkal izbījis Anglijas latvietis J. Barušs. Spriežot pēc himnu skanīguma, liekas, ka visvairāk tur bija latviešu. Kanādas jaunā himna skanēja gaužām vāji. Tās tekstus zinot tikai jaunie.

gājām policijas pavadiībā. Ziņkārīgo tik saulainā svētdienā bija maz. Mūsu turīgākā šķira bija izbraukusi uz savām vasaras mājām ezeru krastos. Vainagus noliekot, runāja mācītāji, bet ne mikrofonā. Nākamajā dienā vietējā laikrakstā bija it prāvs raksts par Baltijas valstu nelikumīgo aneksiju. Tā "kaut kur Kanadā" latvieši parādīja, ka viņi vēl ir dzīvs tautas zars, un bija prieks par viņiem.

P.

VAI VIENALDZĪBA

Ir pagājuši 3 gadi, kopš DVF Notinghamas nodaļa savā īpašumā kluba telpās nav rīkojusi 14. jūnija mocekļu piemiņas dienu. Šī diena šogad bija atzīmējama sestdien, 17. jūnijā, bet, diemžēl, šajā dienā klubā notika Ligo svētki ar visām jautrības izdarībām kā jau Jāņos. Pārsteigums par vecākās paaudzes vanaģiem un vanadzēm, kas šo "ligošānu" ar savu līdzdarbošanos izkārtāja, zinādami, ka ir izkārtājuši Jāņus svinēt "Mūsmājās" 24. jūnijā un nokārtojuši transportu aizbraukšanai turp.

1940. g. 17. jūnijā Maskavas komunisti brutāli iebruka un okupēja Latviju. Vai šādu Latvijai un latviešu tautai liktenīgu dienu bija jāatceras ar gavilēšanu un ligošanu?

Domāju un arī pārrunās esmu dzirdējis, ka ne visi latvieši gribējuši 14. jūniju noklusēt un 17. jūnijā gavilēt, un ceru, ka tie, kas minētos datumos cietuši, šādu manu rakstu neuzskatīs par nevēlamu kritiku.

A. Švanks, Anglijā.

tam pieskaitu lēvzemes balvu.

1944.g. vasarā Jānis Daliņš ar ģimeni, tāpat kā daudzi latvieši atstāj savu lauku sētu Gaujas krastā un dodas pretim nezināmam mērķim. Šis soļojums viņam arī nebija viegls, bet laimīgi noved pie mērķa Ziemeļvācijā Flensburgā. Nodibinoties Baltijas universitātei Hamburgā, 1946.g. Daliņu tur aicina par sporta vadītāju. Tā viņam ir labas iespējas treniņiem. 1948. g. kā latviešu sacensībās, tā vācu sacikstēs neuzvarēts viņš izbeidz aktīvās soļošanas gaitas. 1949. g. pavasarī Jānis Daliņš ar ģimeni izceļo uz Austrāliju, lai sagaidītu dienu, kad atkal varēs atgriezties savā lauku sētā Gaujas krastā pie Valmieras. Šo iecerēto mērķi viņam neizdodas sagaidīt.

Pavisam Jānis Daliņš uzstādījis 12 Latvijas un 6 jaunus pasaules rekordus. Ir pagājuši gandrīz 40 gadi, kopš viņš gāja no uzvaras uz uzvaru. Visi viņa sasniegumi vēl šodien ir augstvērtīgi, un lielākai daļai pasaules soļotāju tos nav izdevies pārspēt.

Jānis Daliņš ar savām uzvarām ir tālu nesis Latvijas vārdu pāri mūsu zemes robežām, padarījis slavenu latviešu soļošanas sportu. Latviešu soļotāji, sportisti un latviešu tauta viņu ir cieši ieslēgusi savās sirdīs, un Jāņa Daliņa vārds neizdis un būs par piemēru mūsu sporta jaunatnei, kamēr vien skanēs latviešu valoda.

Pēc viņa sēro bez dzīves biedres, diem dēliem un meitas latviešu soļotāju un sportistu saime un visa latviešu tauta. Vieglas smiltis svešajā zemē.

Arvids Gaujers.